Р Е Ш Е Н И Е
№ 43894

гр. София, 09.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 77 състав,** в публично заседание на 15.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **5666** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 2а, ал. 9 от Закона за развитието на академичния състав в Република Б. (ЗРАСРБ).
Образувано е по жалба на Е. А. М.-Х. от [населено място], срещу Отказ на Изпълнителния директор на Националния център за информация и документация (НАЦИД) за вписване в Регистъра на академичния състав и защитените дисертационни трудове (РАС) на обстоятелства за заеманата академична длъжност „доцент“ в катедра „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ към Медицинския факултет на С. университет „С. К. О.“, обективиран в Писмо с рег. № 94-00-91/27.04.2026 година.
Жалбоподателката твърди, че отказът е нищожен, евентуално – незаконосъобразен, като постановен при допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта му. Твърди, че органът не се е съобразил с дадените му задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона с влязлото в сила Решение № 3010/17.03.2026 година, постановено по к.адм.д. № 9829/2025 година по описа на Върховния административен съд на Република Б. (ВАС). Твърди, че органът не е зачел силата на пресъдено нещо на влязлото в сила Решение № 498/12.01.2026 година, постановено по гр.д. № 42185/2025 година по описа на Районен съд - София. Твърди, че академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 7.1. „Медицина (Очни болести)“ е придобита след проведен конкурс, считано от 10.02.2020 година. Твърди, че Трудовият договор № РД-22-910/26.04.2024 година само преурежда трудовоправните отношения след промяната на отношенията с УМБАЛ „Лозенец“ ЕАД. Моли съда да постанови решение, с което да прогласи нищожността на

обжалвания отказ. В условията на евентуалност – да го отмени. Претендира присъждане на направените по делото разноски.
В съдебно заседание жалбоподателката, чрез процесуален представител, поддържа жалбата. В писмено становище от 23.09.2026 година излага подробните си съображения.
Ответникът – Изпълнителен директор на НАЦИД не изпраща представител. В писмено становище от 14.10.2026 година излага подробните си съображения за неоснователност на жалбата. Твърди, че оспореното писмо е издадено от компетентен орган, в пределите на предоставената му власт. Твърди, че заеманата от жалбоподателката академична длъжност „доцент“ е прекратена на 29.04.2024 година с подписването на Допълнително споразумение № 318/29.04.2024 година към Трудов договор с УМБАЛ „Лозенец“ ЕАД. Твърди, че жалбоподателката е преминала на длъжност „лекар, очни болести“, което е отразено в РАС на 07.06.2024 година под заявка № 275868. Твърди, че сключеният на 26.04.2024 година Трудов договор № РД-22-910 е сключен въз основа на подадено от жалбоподателката като не е проведена нова конкурсна процедура по чл. 24, ал. 2 от ЗРАСРБ и чл. 48, ал. 3 от Закона за висшето образование, поради което не са налице основания за вписване на академична длъжност в РАС. Позовава се на утвърдената административна практика на НАЦИД спрямо други преподаватели от Медицинския факултет на С. университет „С. К. О.“. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли жалбата.
Съдът след преценка на събраните в хода на административното и съдебното производство писмени документи приема за установено от фактическа страна следното:
С Решение по Протокол № 11/19.06.2019 година на Академичния съвет на С. университет „С. К. О.“, взето по предложение на Факултетния съвет на Медицинския факултет с Протокол № 66/09.04.2019 година, е обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина (Очни болести)“ за нуждите на катедра „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ към Медицинския факултет. Конкурсът е обнародван в „Държавен вестник“, бр. 59 от 26.07.2019 година.
Със Заповед № РД 38-634/31.10.2019 година на Ректора на Софийски университет „С. К. О.“ е определено седемчленно научно жури за провеждане на конкурса. В срока за участие документи е подала единствено Е. А. М.-Х.. На свое заключително заседание, проведено на 10.01.2020 година, научното жури единодушно е изготвило мотивиран доклад-предложение за избора ѝ на академичната длъжност „доцент“.
На заседание на Факултетния съвет на Медицинския факултет на С. университет „С. К. О.“, проведено на 22.01.2020 година (Протокол № 76), при явно гласуване с единодушие (17 гласа „за“, без „против“ и „въздържали се“), Е. А. М.-Х. е избрана за „доцент“ по професионално направление 7.1. „Медицина (Очни болести)“ в Медицинския факултет на СУ, с учебно-клинична база Болница „Л.“.
Видно от Удостоверение № СУ 2020-447/27.04.2020 година жалбоподателката е придобила академична длъжност „доцент“, считано от 10.02.2020 година.
На 10.02.2020 година е подписано Допълнително споразумение № 59 към Трудов договор № 72/19.02.2010 година (въз основа на Трудов договор № 541/01.05.2019 година) между МБАЛ „Лозенец“ ЕАД, Софийски университет „С. К. О.“ и жалбоподателката, с което последната е заела длъжността „доцент, лекар-преподавател“ в катедра „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ на Медицинския факултет на Софийски университет „С. К. О.“ при МБАЛ „Лозенец“ ЕАД.
На 16.04.2020 година, по подадена заявка № 23991 от оторизиран представител на Софийски

университет „С. К. О.“, данните за придобитата от Е. М.-Х. академична длъжност „доцент“ са вписани в електронния ѝ профил в РАС към НАЦИД, с дата на назначаване 10.02.2020 година.
На 26.04.2024 година между Софийски университет „С. К. О.“ и Е. А. М.-Х. е сключен Трудов договор № РД-22-910, въз основа на който жалбоподателката е заела длъжността „доцент“ в катедра „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ към Медицинския факултет. Договорът е регистриран в регистъра на трудовите договори при Териториалната дирекция на Националната агенция за приходите (НАП).
На 29.04.2024 година, между УМБАЛ „Лозенец“ ЕАД и жалбоподателката е сключено Допълнително споразумение № 318 към трудовия договор, по силата на което жалбоподателката е заела длъжността „лекар, очни болести“ на пълно работно време от 8 часа.
На 07.06.2024 година оторизиран представител на Медицинския факултет е подал в РАС заявка за промяна № 275868, в която е отразено прекратяване на заеманата академична длъжност „доцент“, считано от 29.04.2024 година, въз основа на посоченото допълнително споразумение с болницата.
По повод подадени от жалбоподателката заявления от 02.10.2024 година и 06.01.2025 година за актуализиране на данните в регистъра и отразяване на заеманата от нея академична длъжност „доцент“ в Софийски университет „С. К. О.“ по силата на Трудов договор № РД-22-910/26.04.2024 година, Изпълнителният директор на НАЦИД е постановил отказ, обективиран в Писмо с рег. № 94-00-3/10.01.2025 година.
Отказът е обжалван пред Административен съд – София-град, който с Решение № 19465/06.06.2025 година, постановено по адм. д. № 858/2025 година, е отхвърлил жалбата.
Жалбоподателката е предявила иск с правно основание чл. 357, ал. 1 от Кодекса на труда срещу Софийски университет „С. К. О.“. С Решение № 498/12.01.2026 година, постановено по гр.д. № 42185/2025 година по описа на Районен съд - София, съдът е признал за установено по отношение на страните, че са в трудово правоотношение като жалбоподателката заема длъжността „доцент“ в катедра „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ в Медицинския факултет, по силата на Трудов договор № РД-22-910/26.04.2024 година. Решението е влязло в сила на 05.02.2026 година.
С Решение № 3010/17.03.2026 година, постановено по к.адм.д. № 9829/2025 година по описа на ВАС, съдът е отменил решението, постановено по адм. д. № 858/2025 година по описа на Административен съд – София-град и вместо него постановил друго, с което е отменил отказа на Изпълнителния директор на НАЦИД, обективиран в Писмо с рег. № 94-00-3/10.01.2025 година, и е върнал преписката на органа за ново произнасяне. В мотивите на решението си ВАС е приел, че установяването по съдебен ред на съществуването на трудово правоотношение опровергава извода за прекратяване на академичната длъжност. Дадените указания са за вписване на това обстоятелство.
Преписката е получена от НАЦИД на 30.03.2026 година.
С Определение от 03.07.2026 година, постановено по гр. д. № 2750/2026 година по описа на Върховния касационен съд на Република Б., молбата на НАЦИД за отмяна на влязлото в сила решение на Районен съд - София е оставена без разглеждане и производството е прекратено. За да постанови този резултат съдът е приел, че НАЦИД няма качеството на необходим другар и че по силата на чл. 297 от Гражданския процесуален кодекс за административния орган съществува общо и безусловно задължение да зачете установеното със съдебното решение трудово правоотношение при осъществяване на административната си дейност.
С Писмо с рег. № 94-00-91/27.04.2026 година Изпълнителният директор на НАЦИД отново е отказал да извърши исканото вписване. За да постанови този резултат органът е приел, че Трудов договор № РД-22-910/26.04.2024 година е сключен без проведена конкурсна процедура по

ЗРАСРБ. Приел е, че предходната академична длъжност е прекратена с допълнително споразумение № 318/29.04.2024 година.
Съдът намира, че жалбата е допустима за разглеждане, като подадена в срок и от адресата на акта.
Съдът намира, че обжалваният отказ е нищожен.
В правната доктрина и константната съдебна практика на ВАС безпротиворечиво се приема, че когато съдът по реда на чл. 173, ал. 2, вр. чл. 146 от АПК отмени административния акт и изпрати преписката на органа със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, при новото произнасяне органът действа при условията на обвързана компетентност. Акт с различно съдържание или повторен отказ може да бъде издаден само при настъпване на нов, правопроменящ юридически факт, който преодолява установения от съда порок и изключва предпоставките за удовлетворяване на искането.
В конкретния случай фактите са непроменени, поради което административният орган, пренебрегвайки задължителните указания по прилагането на материалния закон, е постановил повторен отказ.
С окончателното решение на ВАС е отменен отказът на НАЦИД и на органа са дадени задължителни указания по смисъла на чл. 173, ал. 2 от АПК, които същият не е изпълнил. В решението ясно е посочено, че влязлото в сила на 05.02.2026 година Решение № 498, постановено по гр.д. № 42185/2025 година на Районен съд – София е разрешен със силата на пресъдено нещо преюдициалния въпрос за съществуването на трудово правоотношение за заемане на академичната длъжност „доцент“ между жалбоподателката и С. университет „С. К. О.“ по Трудов договор № РД-22-910/26.04.2024 година. ВАС изрично е указал, че наличието на това съдебно решение обвързва НАЦИД и изключва възможността органът да твърди, че трудовият договор е прекратен за академичната длъжност или, че липсва основание за заемането и.
С оглед на горното съдът намира, че следва да прогласи нищожността на оспорения акт. Административната преписка следва да се изпрати на органа за вписване на жалбоподателката.
За пълнота на изложението съдът намира, че обжалваният отказ е постановен при нарушаване на административнопроизводствените правила, неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта му.
Правопораждащият юридически факт за възникване на академичното трудово правоотношение за длъжността „доцент“ е изборът от Факултетния съвет на висшето учебно заведение след проведен конкурс. Този избор е валидно осъществен от Факултетния съвет на Медицинския факултет на С. университет „С. К. О.“. Придобитата академична длъжност не е отнета или прекратена по реда на чл. 35 от ЗРАСРБ или чл. 58 от ЗВО. Сключването на Трудов договор № РД-22-910/26.04.2024 година не лишава жалбоподателката от придобитата академична длъжност.
Отделно от това Изпълнителният директор на НАЦИД може да постанови отказ за вписване само в две хипотези: когато по законоустановения ред се установи, че заявените обстоятелства са неистински, арг. чл. 2а, ал. 8, т. 1 от ЗРАСРБ и когато приложените официални документи не са издадени в установената от закона форма, арг. чл. 2а, ал. 8, т. 2 от ЗРАСРБ. В случая нито една от двете предпоставки не е налице.
НАЦИД е административен орган с регистриращи и удостоверителни функции и не разполага с компетентност да осъществява контрол върху материалната законосъобразност на академичните актове на висшите училища, нито да ревизира влезли в сила съдебни актове.
На жалбоподателката следва да се присъдят направените пред инстанцията съдебно-деловодни разноски в размер на 805,11 евро.
Предвид горното, съдът

Р Е Ш И :

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА Отказ за вписване и актуализиране в Регистъра на академичния състав и защитените дисертационни трудове на обстоятелства относно академичната длъжност „доцент“ в катедра „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ към Медицинския факултет на С. университет „С. К. О.“ на Изпълнителния директор на Националния център за информация и документация, обективиран в Писмо с рег. № 94-00-91/27.04.2026 година.

ИЗПРАЩА административната преписка на изпълнителния директор на Националния център за информация и документация за ново произнасяне, съобразно задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение в 14-дневен срок от получаване на административната преписка.

ОСЪЖДА Национален център за информация и документация, [населено място], бул. „Д-р Г.М.Д.“ № 52А ДА ЗАПЛАТИ на Е. А. М.-Х., ЕГН [ЕГН] от@@17@[жк], [жилищен адрес] сума в размер на 805,11 (осемстотин и пет и 0,11) евро, представляваща съдебно-деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ :